

Investigating the Complaints of Patients Against Orthopedic Surgeons in Mazandaran Province, Iran 2011-2014

Mohammad Hossein Kariminasab¹,
Mehran Razavipour²,
Salman Ghaffari²,
Mohammad Tofghi³,
Mohammad Zabihi⁴,
Fatemeh Mohammadnezhad⁵

¹ Associate Professor, Department of Orthopedics, Orthopedic Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Assistant Professor, Department of Orthopedics, Orthopedic Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

³ Resident Orthopedic Surgery, Orthopedic Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁴ General Practitioner, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁵ MA in Clinical Psychology, Faculty of Psychology, Islamic Azad University, Amol Branch, Amol, Iran

(Received October 25, 2016, Accepted June 25, 2017)

Abstract

Background and purpose: Despite numerous advances in diagnosis and treatment of diseases, complaints against doctors and medical assistants are increasing. The aim of this study was to investigate the complaints of patients against orthopedic surgeons in Mazandaran province, Iran.

Materials and methods: A cross-sectional study was done on the complaints of orthopedic malpractice cases made to Department of Forensic Medicine in Mazandaran province between 2011 and 2014.

Results: A total of 64 complaints was made in which the doctors were convicted in 49 cases (76.6%). The patients in these cases included 37 (75.5%) males and 12 (24.5%) females. The mean age of patients was 34.4 years. The most common complaint was malfunction Lack of organ function (39%, n=25). Among the cases 21 (42.9%) were admitted in state hospitals while 28 (57.7%) were hospitalized in private hospitals.

Conclusion: A considerable number of orthopedic malpractice claims was proved. In order to prevent such cases, appropriate planning is required.

Keywords: complaint, patients, orthopedic surgeons

بررسی شکایت های بیماران از متخصصین ارتوپدی در استان مازندران

محمد حسین کریمی نسب¹

مهران رضوی پور²

سلمان غفاری²

محمد توفیقی³

محمد ذبیحی⁴

فاطمه محمد نژاد⁵

چکیده

سابقه و هدف: امروزه علی‌رغم پیشرفت‌های متعدد علمی و تکنولوژیک در تشخیص و درمان بیماری‌ها، روند شکایت از پزشکان و پرسنل درمان رو به افزایش می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی شکایت‌های بیماران از متخصصین ارتوپدی در استان مازندران می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی بر روی پرونده‌های شکایت از قصور پزشکی در رشته تخصصی ارتوپدی طی سال‌های 1390 تا 1393 در اداره کل پزشکی قانونی استان مازندران ثبت شده بود، انجام شد.

یافته‌ها: از 64 مورد شکایت ثبت شده در 49 مورد (76/6 درصد) متخصصین ارتوپدی محکوم شدند. فراوان‌ترین علت شکایت عدم کارکرد اندام بود که در 25 مورد (39 درصد) مشاهده شد. از 49 شکایتی که منجر به محکومیت پزشکان شد، 37 مورد (75/5 درصد) بیماران مرد و 12 مورد (24/5 درصد) خانم بودند. میانگین سنی بیماران 34/4 سال بود. 21 بیمار شاکی (42/9 درصد) در بیمارستان دولتی و 28 نفر (57/1 درصد) در بیمارستان خصوصی بستری بودند.

استنتاج: نسبت قابل توجهی از شکایات مطرح شده منجر به محکومیت شده بود که می‌بایست در جهت جلوگیری از بروز موارد منجر به شکایت برنامه‌ریزی مناسبی صورت بگیرد.

واژه های کلیدی: شکایت، بیماران، متخصصین ارتوپدی

مقدمه

می‌توان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تنش‌های شغلی حرفه پزشکی به حساب آورد. پزشکی و مشاغل وابسته به آن از زمان‌های گذشته از موفقیت و موقعیت اجتماعی بسیار بالایی برخوردار بوده‌اند (1). پزشکان از زمان‌های قدیم شریک درد و غم مردم و محرم اسرارشان

هرگاه پزشک هر کدام از مراحل تشخیص و درمان اعم از معاینه دقیق، درمان‌ها و جراحی‌های صحیح، پیگیری و مشاوره و راهنمایی‌های لازم را طبق موازین علمی و فنی پزشکی انجام نداد، مرتکب قصور پزشکی گردیده است. شکایت بیمار از پزشک را

Email: sa1_gh_07@yahoo.com

مؤلف مسئول: سلمان غفاری - ساری، بیمارستان امام خمینی ساری، مازندران، ایران

1. دانشیار، مرکز تحقیقات ارتوپدی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

2. استادیار، مرکز تحقیقات ارتوپدی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

3. دستیار، گروه ارتوپدی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

4. پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

5. کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آمل، مازندران، ایران

تاریخ دریافت: 1395/8/4 تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: 1395/9/21 تاریخ تصویب: 1396/4/4

پرسش نامه شامل سن، جنس، تحصیلات و شغل بیمار، علل قصور، نوع مرکز درمانی، علت و انگیزه شکایت، نوع جراحی، نحوه کسب اطلاع از قصور، بیماری زمینه‌ای، محل آسیب وارده و شدت آن و رای صادره می‌باشد. داده‌های بدست آمده توسط نرم افزار آماری SPSS 21 آنالیز شد.

یافته ها و بحث

از 64 شکایت مورد بررسی 49 نفر (76/6 درصد) مذکر و 15 نفر (23/4 درصد) مونث بودند. میانگین سن بیماران 34/4 بود که در محدوده 8 تا 70 سال قرار داشت. از پرونده‌های مورد بررسی ما 26 پرونده (40/6 درصد) مربوط به بیمارستان‌های دولتی و مابقی 38 پرونده (59/4 درصد) مربوط به بیمارستان‌های خصوصی بودند. شایع ترین علت مراجعه بر حسب مداخلات بیش تر مربوط به شکستگی استخوان 41 نفر (64 درصد) بود.

از میان پرونده‌های مورد بررسی در 49 شکایت (76/6 درصد) متخصصین ارتوپدی محکوم و در مابقی 15 شکایت (23/4 درصد) محکوم شدند. از 49 شکایتی که منجر به محکومیت پزشکان شد 21 بیمار شاکی (42/9 درصد) در بیمارستان دولتی و 28 نفر (57/1 درصد) در بیمارستان خصوصی بستری بودند. از 10 نفری که دچار محدودیت حرکت شده بودند 4 نفرشان (40 درصد) پزشکان را محکوم کردند. از 25 نفری که دچار عدم کارکرد اندام شده بودند، 7 نفرشان (28 درصد) پزشکان را محکوم کردند. در 8 نفری که از کوتاهی اندام شاکی بودند هیچ کدام موفق به محکوم کردن پزشکان نشدند. در پرونده هر 10 بیماری که به عفونت دچار شده بودند پزشکان محکوم نشدند. از 10 بیماری که به علت ناکارآمدی وسیله ی خارجی (Device failure) شکایت کردند تنها در 1 پرونده حق با بیمار بود. از 7 نفری که به علت ضایعات عصبی از پزشکان شکایت کردند 3 نفر موفق به محکوم کردن

بوده و لذا هر چیزی که باعث کاهش استحکام آن گردد مضموم خواهد بود (2). مطالعات در کشورهای گوناگون نشان می‌دهد میزان این شکایات در سراسر جهان رو به افزایش بوده است. در ایالات متحده آمریکا از سال 1986 تا 990، میزان این نوع شکایات 19 درصد افزایش یافته است (2). موارد شکایت همیشه ناشی از درمان‌های جراحی نبوده بلکه درمان‌های طبی که در آن به اشکالات آناتومیک توجه کافی نشده و موجب عدم کفایت درمان شود نیز موجبات نارضایتی بیماران و عامل شکایت می‌گردد (3).

پژوهشگران از سالیان دور عقیده دارند در مقابل یک شکایت کتبی، صد شکایت شفاهی و در مقابل هر شکایت شفاهی، چهار بیمار ناراضی وجود دارد (4). با این که در مطالعات مختلف بیان شده است که عوامل بسیاری از جمله بیماری زمینه‌ای، کادر بیمارستان و مسؤول فنی و مدیریت و ... در شکایت بیماران از متخصصین ارتوپدی تأثیر دارند ولی با این حال جراحان ارتوپدی متهم اصلی می‌باشد (5). در مطالعه‌ای که به بررسی علل شکایت بیمار از پزشک معالج در مراجعه کنندگان به سازمان نظام پزشکی کل کشور در رشته ارتوپدی طی سال‌های 75 الی 80 انجام شده است، بیش ترین انگیزه شکایت خسارت جانی اعمال شده بوده است (6). لذا هدف از این مطالعه بررسی شکایت‌های بیماران از متخصصین ارتوپدی در استان مازندران در سال‌های 90-93 می‌باشد.

مواد و روش ها

نوع مطالعه به صورت مقطعی می‌باشد، که در آن پرونده‌های شکایت از قصور پزشکی رشته ارتوپدی مورد بررسی قرار گرفت. روش جمع‌آوری داده‌ها بر اساس پرسش‌نامه و استفاده از اطلاعات موجود در پرونده‌های موجود در کمیسیون پزشکی ادارات پزشکی قانونی استان مازندران و نظام پزشکی‌های استان بود.

بیماران به ترتیب شامل آسیب عصب، اختلاف طول اندام، عفونت، آسیب عروقی، در رفتگی مفصل ران، سندرم کمپارتمان، ترومبوز ورید عمقی، درد مزمن و شکستگی اطراف پروتز بود و 1 نفر از بیماران فوت کرده بود (6)، که نشان می دهد عفونت، آسیب عصب و عروق، اختلاف سائز اندام، درد و شکستگی مانند مطالعه حاضر از مهم ترین عوامل شکایات در سطح بین المللی به حساب می آیند و یا در مطالعه ای که توسط Klimo و همکاران در سال 2000 در آمریکا با هدف بررسی شکایات ها از پزشکان ارتوپدی صورت گرفت مشکلات ستون فقرات کمبری شایع ترین منطقه آناتومیک در گیر در پرونده های پزشکان ارتوپدی بود (7)، که با مطالعه حاضر هم خوانی ندارد.

سپاسگزاری

از سازمان پزشکی قانونی استان مازندران و نظام پزشکی شهرستان ساری که نهایت همکاری در انجام این طرح داشته اند تقدیر و تشکر می شود

پزشکان شدند. از 9 بیماری که به علت بد جوش خوردن (Malunion) شکایت کردند در 2 مورد پزشکان محکوم شدند. از 14 پرونده بیماری که به علت درد از پزشکان شکایت کردند، 2 پزشک محکوم شدند. از 6 پرونده مربوط به عدم تشخیص درست پزشکان در 1 مورد پزشک محکوم شد. از 4 پرونده ای که در مورد تعرفه شکایت داشتند، هیچ کدام به نفع بیماران به پایان نرسید. از 41 پرونده مربوط به شکستگی در 8 مورد (19/5 درصد) پزشکان محکوم شدند. از 16 مورد شکایت مربوط به ضایعات بافت نرم، در 5 پرونده (31/2 درصد) پزشکان محکوم شدند. در 5 مورد شکایتی که از متخصصین ارتوپدی به علت ضایعات عصبی صورت گرفت در 2 مورد پزشکان محکوم بودند. در 30 شکایت مربوط به Fixation، در 1 پرونده (27/5 درصد) پزشکان محکوم شدند. در 10 پرونده ای مربوط به تعویض مفصل بیماران که به شکایت منجر شد، در 2 مورد پزشکان محکوم شدند. در 2 مورد پرونده ای که شکایاتش مربوط به Tap مایع مفصلی بود در هر دو شکایت پزشکان تبرئه شدند. در مطالعه Upadhyay و همکاران، شایع ترین علت شکایات های

References

1. Shahabedin S, Ghadiani M, Bagherzadeh A. Investigate cases of medical malpractice in the field of orthopedic surgery at Tehran Medico Legal office during the years 1998-2003. *Sci J Forensic Medicine*. 2007;13(2):81-87.(persian).
2. Eisenmenger W. Medical malpractice comments on medical and legal aspects in Germany. *Forensic Science International(online)*. 2007: 169, S2.
3. Shayesteh Azar M, Talebpour F, Alaei A, Sajadi M, Nozari A. Association of low back pain with lumbar lordosis and lumbosacral angle. *J Mazandaran univ Med Sci*. 2010; 20 (75): 9-15(Persian).
4. Kiani M, Sheikhezadi A. A five-year survey for dental malpractice claims in Tehran, Iran. *J Forensic Leg Med*. 2009; 16(2): 76-82.(persian).
5. Bhattacharyya T, Yeon H, Harris M B. The medical-legal aspects of informed consent in orthopaedic surgery. *J Bone Joint Surg Am*. 2005; 87(11): 2395-2400.
6. Akhlaghi M, Toufhighi ZH, Samadi F. Analysis of medical malpractice complaints in gynecology and obstetric

referred to the medical commission of lmo in tehran from 2001-2002; causes & preventative resolutions. Sci J Forensic Med .2004; 10(34): 70-74.(persian).

7. Fallah Karkan M, Badsar A, Amir Maafi A, Heydarzadeh, A, Rahbar Taramsari M. Survey on Malpractice Claims Against Physicians Judged in Guilan Medical Council. J Guilan Univ Med Sci. 2014; 23(91): 8-15.(persian).